

Af Jørgen Røjel, overlæge, dr. med., Fredericia

Overlæge Kirsten Lylloff har i 1999 fremlagt en række kronikker og interviews i ind- og udenlandske blade, og senere har hun offentliggjort en artikel i Historisk Tidsskrift med overskriften: »Kan lægeløftet gradbøjes?«

I en svada af skrivelser har K. L. fremsat en række påstande, som hun ikke har den fjerneste dokumentation for.

For det første har hun hævdet, at i tusindvis af tyske børn fra februar 1945 til slutningen af året døde i danske flygtningelejre, fordi danske læger i strid med lægeløftet nægtede at behandle dem.

For det andet har hun påstået, at det var den danske befolknings hævnfølelse, der under besættelsestidens sidste måneder var årsag til, at tusinder af tyske børn døde.

Der eksisterer som nævnt ikke dokumentation for disse påstande, men jeg kan til gengæld dokumentere, at K. L. er en slet historieskriver, selv om hun opfatter sine indlæg i Historisk Tidsskrift som en historisk verifikation.

Lad mig prøve på at tage en gennemsnitsavislæser orienteret i besættelsestidens historie med på en ørkenvandring i hendes irgange i bind 99 side 66, hvor hun præsterer det helt forbløffende.

Hun skriver: »Meget få ville på det tidspunkt risikerer at kompromittere sig ved at gå tyskernes ærinder, og selv lægehjælp til tyskerne opfattedes som kompromitterende. Det vil sige: den krig, man førte, var ikke mod nazismen, men en krig mod tyskerne, og så var det ligegyldigt, om fjenden var under fem år.«

Jeg har ved flere lejligheder beskrevet K. L.s historieskrivning som flydede nonsens, og det vedstår jeg. Vores ven avislæseren, der er bedre orienteret end hun, ved godt, at der ikke blev ført krig mod civile tyskere og oven i købet heller ikke mod børn under fem år.

K. L. går ikke alene løs på de danske læger, men hun påstår, at Lægeforeningen og Sundhedsstyrelsen kunne behandle de 200.000 tyske flygtninge, der var tale om.

I et interview med Weekendavisen 3.-9. september 1999 udtaler hun:

»Om man skal behandle fire millioner mennesker, som der var i Danmark på det tidspunkt, eller 4,2 millioner, det kan ikke vælte et lægevæsen.«

Man kan roligt sige, det er et skøn "mit Gefühl". De 200.000 flytninge er for hende "en pølse i slagtetid", fordi hun lever i et stemnings- og følelsessamfund, hvor livets realiteter ikke gælder. Til gengæld er hun, når følelserne tager magten, demagog, der kaster sig over sine landsmænd.

I Weekendavisen siger hun:

»Den danske offentlighed er et deprimerende skue præget af had, der ikke skyldes de lidelser, den danske befolkning har været igennem, for sammenlignet med de tyske flygtnings skæbne havde danskerne haft det godt.«

Det er igen "viel Geschrei", og her er på ny tale om en sandhed med modifikation. I stedet for at være hendes recensent vil jeg prøve på at beskrive nogle træk af besættelsestidens historie i krigens sidste fire måneder.

Den 4. februar 1945 gav Hitler ordre til at anbringe tyske civile flygtninge fra Østpreussen i Pommern, Danzig og i Danmark. Den russiske offensiv førte til masseflugt, og førerordren forårsagede tvangsevakuering af to millioner tyske flygtninge, der blev udskibet fra havne i Königsberg, Memel og Danzig.

Efter den første besættelse 9. april 1940 kom der en ny og meget mere omfattende besættelse midt i februar 1945 af 270.000 tyske flygtninge, som blev beskyttet af den tyske værnemagt og det tyske sikkerhedspoliti fra start til mål.

Hendes tårepersende beskrivelse af de tyske flygtnings lidelsehistorie gælder ad Wandsbeck til, fordi den tyske flygtningelavine, der skyllede ind over Danmark, havde værnemagten bag sig.

Børge Outze gav en rammende beskrivelse af flygtningepresset rundt om i landet, hvor han fortalte, hvorledes de ubudne gæster stødte gennem byernes butikker og rev til sig, hvad de ville have - ofte uden at betale. Det kom jævnligt til sammenstød og slagsmål mellem tyske flygtninge og den danske befolkning, fordi "græshopperne", som de blev kaldt, tog for rigeligt for sig af retterne.

Hvis de handlende nægtede at betjene flygtningene, tilkaldte de omgående tyske soldater, som med karabinen over skulderen stillede sig op og tvang ekspedienterne til at udlevere de ønskede varer. Det var ganske enkelt storstilet tyveri, og så længe de tyske flygtninge havde værnemagten bag sig, mente de, at de var i deres gode ret til at forsyne sig fra "tagselvbordet i slaraffenland".

K. L. har, hver gang hun fatter penneskaftet, kastet sig over den danske lægestand, der i strid med lægeløftet ikke ville behandle tyske flygtninge.

Jeg har en helt anden historie om den danske lægestands indsats i Frihedskampen, hvor en af Gestapo-cheferne, Karl Heinz Hoffmann, i 1946 havde udtalt, at i intet andet besat land havde lægers modstandsvilje været så fremtrædende som i Danmark.

Gestapo var helt klar over, at tre meget kendte lægechefer var medlemmer af Frihedsrådet. Det var professor dr. med., h. c. Ole Chievitz, professor, dr. med. Mogens Fog, der overlevede Royal Air Forces-angrebet på Shell-huset, og professor, dr. med. Erik Husfeldt.

Mange hundrede danske læger deltog i frihedskampen med trofast udholdenhed og pligten til at sikre, at Danmark måtte befries for den skam og skændsel, det ville være, hvis vi efter tre års forhandlingspolitik stod som Tysklands allierede og dermed som moralsk garant for den største forbryder og de største forbrydelser i menneskehedens historie.

Men mange danske læger betalte også den højeste pris for deres indsats. Det var Peter-gruppens danske medlemmer med Brøndum-banden i spidsen, der i februar-marts 1945 foretog et rædselstogt gennem landet, hvor de spredte bål og brand om sig og skød ned for fode.

På Odense Sygehus blev fire reservelæger myrdet den 20. februar 1945 af Bothildsen Nielsen og Horst Isel. Reservelægerne var blevet udpeget, da terroristerne ikke traf nogle af sygehusets overlæger.

Bothildsen Nielsen gik op på 3. sal i lægeboligen og gav de læger, han traf, ordre til at gå ned i stueetagen, da bygningen skulle sprænges i luften. I alt skulle de skyde otte læger, men traf kun fire. Da de alle var kommet ned på første repos, fik de ordre til at vende sig mod væggen, hvorefter han sammen med Horst Isel skød dem ned bagfra.

De myrdede var reservelægerne Henning Ørsberg, Henning Dahlsgaard, Jørgen Hvalkof og Christian Fabricius Møller. Desuden dræbte forbryderne kort efter tre prominente Odense-borgere uden for sygehuset.

Den 10. marts 1945 blev den første læge henrettet. Det var doktor Jørgen Teilmann, der havde en stor landpraksis i Over Jerstal. Han var desuden leder af en jernbanesabotagegruppe, og han og hans kone var uhyre aktive. En hjemmetysker, der havde modtaget en forkert pakke med våben og sprængstof, angav doktor Teilmann til Gestapo, der anvendte den grusomste tortur mod ham. Doktor Teilmann blev som nævnt henrettet i Ryvangen i 10. marts 1945. Han efterlod sig kone og to små børn.

Brøndum-banden fortsatte sit rædselstogt til Vejle Sygehus, hvor de den 26. marts 1945 dræbte overlægerne Johannes Buchholtz og Poul Fjeldborg. De to overlæger skulle skydes for at hævne en nationalsocialist, der var blevet dræbt på Vejle Sygehus.

Da terroristerne trængte ind i overlæge Fjeldborgs villa, var familien gået i seng. Overlæge Fjeldborg blev beordret ud af soveværelset, og straks efter at han var kommet ud af døren, blev han skudt ned af den tyske terrorist Lensing. Bothildsen Nielsen så, at Poul Fjeldborg endnu ikke var død, hvorpå han affyrede to skud mod overlægens hoved og krop med en 11 millimeter pistol. Mens mordet foregik, var fru Fjeldborg tvunget til at opholde sig i soveværelset ved siden af.

Månederne marts og april blev krigens blodigste, fordi general Lindemanns pansernævepolitik førte til, at Gestapo og de danske terrorkorps øgede deres aktiviteter til trods for det tyske sammenbrud på alle fronter. Lindemann hævdede kamp-til-sidste-mand-princippet, og modstandsbevægelsens 43.000 mand havde meget få chancer over for de 100.000 svært bevæbnede kampvante tyske soldater.

Ingen vidste dengang, at de allierede den 2. april 1945 havde startet en luftarmada med i alt 1326 fly, der efter feltmarskal Montgomerys ordre skulle ødelægge alle tyske flyvepladser i Nordtyskland, Slesvig-Holsten og Danmark og samtidig udslutte Lindemanns styrker.

Starten på angrebet fandt sted mellem 13.45 og 14.30, og i tre formationer blev 708 svære firemotors bombefly og 618 eskorte-jagere sendt af sted mod den jyske vestkyst.

De tyske flyvepladser i Danmark, der den dag skulle angribes, var i første række flyvepladsen Rødslet ved Aalborg og Kastrup Lufthavn på Amager. Desuden skulle Værløse, Skrydstrup, Karup og Vandel totalt udslettes.

Ved et mirakel blev angrebet aflyst, idet den første af de tre formationer, der nåede vestkysten, fløj ind i en mur af tåge, der gjorde det helt umuligt for "stifinderne" at finde de ønskede bombemål, og hele luftarmadaen måtte vende om.

Den 3. april 1945 var vejret bedre, og 719 amerikanske bombefly og eskortejagere gennemførte mellem 14.30 til 15.30 et ødelæggende angreb på Kiel, og under angrebet blev der kastet over 2000 tons bomber, svarende til angrebet på Dresden den 14. februar 1945.

Når jeg har den sikre tidsmæssige fornemmelse af luftangrebet, skyldes det, at jeg netop var flygtet i min brødkasse ud af Frøslev-lejren, da der pludselig kom luftalarm. Det varede over en time, før min chauffør satte i gang og kørte mig i min kasse til Frøslev, hvor jeg var nær ved at ende som svinefoder hos familien Weber.

For ikke at plage min ven avislæseren og mange andre vil jeg slutte med K. L.s sidste artikel, der er optaget i Ugeskrift for Læger nummer ni 28/2. Uforståeligt nok forekommer der ikke her et eneste angreb på danske læger, Sundhedsstyrelsen eller Lægeforeningen, og man må gå ud fra, at hendes ændrede gradbøjninger er årsagen til optagelsen i ugeskriftet, som jeg i øvrigt finder helt overflødige.